

BĚLÁ

Pramenná oblast údolní nivy říčky Bělá patří k přírodnovědně nejvýznamnějším územím přírodního parku Kladecko. Nejhodnotnější částí jsou mokřadní slatinné louky s vysokou hladinou spodní vody. Vykvetá na nich barevná paleta mokřadních rostlin. Z těch vzácnějších jmenujme alespoň upolín nejvyšší, prstnatec májový a suchopýr širolistý. Tyto louky jsou cenné i výskytem porostu vysokých ostřic, z nichž některé druhy vytváří nápadné, až přes 1 metr vysoké trsy (bulty) – ostřice odchynlá a ostřice latnatá. Velká část lokality byla vykoupena Českým svazem ochránců přírody v rámci sbírky Místo pro přírodu (bližší informace na www.mistopropriodu.cz).

Nad údolím se zvedá svah s vysychavými až suchými trávníky na vápnitých půdách, kde se vyskytuje silně ohrožená ostřice ptačí nožka a hořec brvitý.

Pestrá mozaika biotopů zde představuje ideální prostředí také pro řadu bezobratlých živočichů. Můžeme se zde setkat s běžnými druhy (zlatohlávek zlatý, babočka síťkovaná), ale žije tu i silně ohrožený ohniváček černočerný či modrásek bahenní, jenž je svým vývojem vázán na rostlinu krvavec toten.

Bez pravidelné péče by však na této pestré lokalitě docházelo k ochuzování biologické rozmanitosti. Proto zde aplikujeme pravidelné mozaikovité sečení, kdy vynecháváme neposecené plošky pro dokončení vývoje bezobratlých a pro vysemenění vzácných druhů rostlin. Nezbytné je i následné odklizení pokosené hmoty a občasné odstranění náletových dřevin šířících se do travních porostů.

Kromě již zaběhnutých metod péče o lokalitu se Pozemkový spolek Prostějovsko snaží v rámci projektu „Zkvalitnění managementových opatření vybraných lokalit na Prostějovsku“ o doplnění těchto postupů o aktivity, jejichž cílem je zvýšení stanovištní a druhové rozmanitosti a posílení místních populací většiny druhů rostlin i živočichů.

Doplňkové zásahy do biotopů:

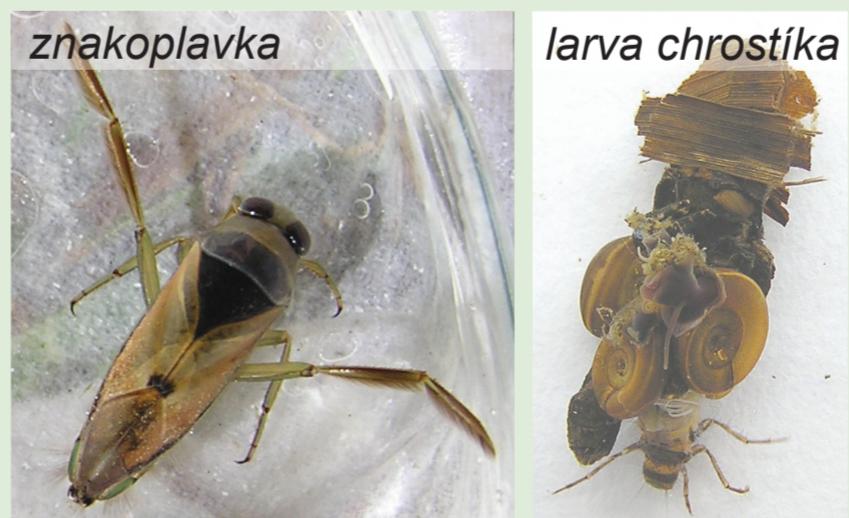
Na místě druhově chudé vlhké louky byly vyhloubeny dvě tůně s rozdílným vodním režimem, které tuto část mokradu obohatily o stanoviště pro vodní hmyz a obojživelníky, kteří mají mělké nádržky v současné zemědělské a odvodněné krajině nedostatek.

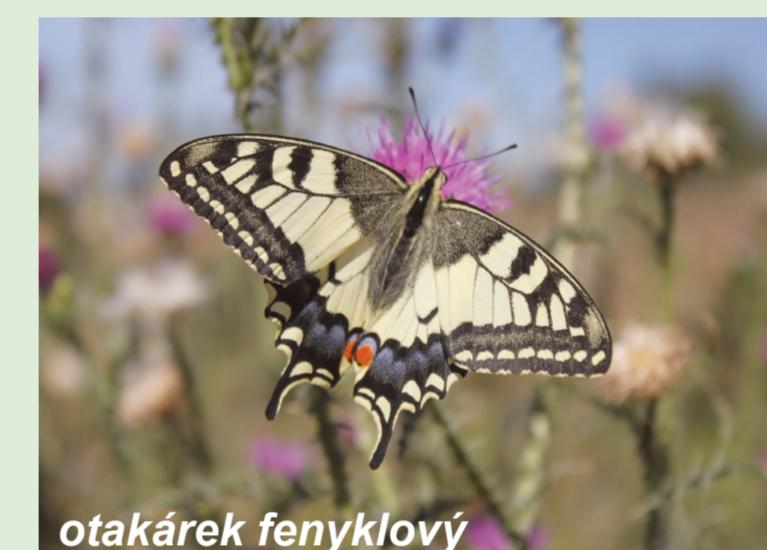
Hlubší tůň je vhodná pro rozmnožování a přezimování obojživelníků. Je tvořena mělkou částí (litorálem) s postupným snižováním do hluboké části, aby při kolísání vodní hladiny během roku měli živočichové zde žijící možnost se postupně přesouvat.

Tůň je po celý rok dotována spodní vodou a není propojena s vodním tokem. Pro zdarný vývoj obojživelníků je nutné uchovat tůň bez ryb.

Mělká tůň s maximální hloubkou do 30 cm bude naplněna vodou pouze na jaře, během roku pak vyschne. Tím se umožní vývoj těch bezobratlých, kteří mělké tůně využívají především v jarním období (pakomáři, jepice, chrostíci).

V tůních najdeme běžné druhy hmyzu (bruslařky, znakoplavky, potápníky, vírníky rodu *Gyrinus*, larvy vážek apod.). Jako svoje loviště je využívají mnozí obojživelníci (čolek horský, skokan hnědý, ropucha obecná) a na ně potravně vázaná užovka obojková.

Ve vrchní části svahu se suchými trávníky můžete nalézt tzv. kamenice. Jedná se o skládané kamenné zídky s využitím místního kamene. Jsou důležité pro mnoho druhů bezobratlých a plazů, slouží jim k úkrytu, zimování, vyhřívání, jako orientační bod, místo rozhledu a jsou vhodným místem k rozmnožování některých druhů denních motýlů a blanokřídých (samotářské včely a vosy, čmeláci, mravenci).

Instalovaná zařízení na podporu hnizdních možností živočichů:

Čmelákovník zvyšuje možnosti zahnízdění různých druhů čmeláků. Ti patří mezi zdatné opylovače rostlin s dlouhým kalichem, do něhož včely nedosáhnou. Mnohdy také úlohu včel zastupují v chladných jarních dnech, kdy včely z úlu ještě nevyletěly. Dřevěná budka se vystýlá suchým přírodním materiélem (mech, piliny, suchá tráva). Budky umisťujeme na závětrném a stinném místě s dostatkem kvetoucích bylin i stromů v okolí.

Hmyzí hotely slouží samotářským druhům hmyzu jako bezpečný úkryt pro vývoj jejich potomstva. Využívají je různé druhy samotářských včel, které vyhledávají ke kládení vajíček dutinky v různých rostlinných materiálech, ve zdech, ve starém dřevě nebo v zemi. Samotářské včely mají význam pro opylování rostlin, a často bývají výkonnější než včela medonosná. Patří mezi ně např. čalounice, drvodělka nebo zednice.